

## فهرست

یادداشت ..... هفت

### ۱ مباحث نظری

۱. تاریخ چیست؟ ..... ۳
۲. اهمیت تاریخ اقتصادی و ویژگی‌های بنیادی تاریخ اقتصادی ایران ..... ۱۰
۳. غرب‌زدگی: مجاهدت‌ها و مصائب آن ..... ۳۵
۴. درباره‌ی «جامعه‌ی کوتاه‌مدت» ..... ۶۱

### ۶۵ تاریخ معاصر

۵. شباهت‌ها و تفاوت‌های دو انقلاب ..... ۶۷
۶. مشروطه و هرج و مرج ..... ۷۲
۷. مشروطه؛ انقلابی برای قانون ..... ۷۶
۸. تحول مجلس شورای ملی ..... ۸۱
۹. ملی شدن صنعت نفت در یک نگاه ..... ۹۵
۱۰. مصدق، ناسیونالیسم و سوسیالیسم ..... ۹۹
۱۱. امینی، شاه و جبهه‌ی ملی ..... ۱۰۲
۱۲. روایت سنجایی، ملکی و صدیقی از مخالفت با رفراندوم مصدق ..... ۱۰۶
۱۳. خلیل ملکی و تئوری توطئه‌ی اصلاحات ..... ۱۱۱

## شش تاریخ چیست؟

۱۴. برای ملکی سوسیالیسم بدون دموکراسی معنا نداشت ..... ۱۱۸
۱۵. انشعاب‌های دهه‌ی ۲۰ و دهه‌ی ۴۰ در حزب توده ..... ۱۲۷
۱۶. حکایت هم‌چنان باقی‌ست ..... ۱۳۵
۱۷. انور خامه‌ای ..... ۱۴۷
۱۸. سیدضیا و انگلیس‌ها ..... ۱۵۱
۱۹. نهم اسفند، از نگاهی دیگر ..... ۱۵۶

### ادبیات

- ۱۶۵ ..... ۱۶۵
۲۰. کلامی چند در اندیشه و ادب سعدی ..... ۱۶۷
۲۱. ادبیات و سیاست در ایران ۱۳۰۴-۱۲۹۹ ..... ۱۸۲
۲۲. شعر انقلاب مشروطه ..... ۲۱۲
۲۳. داستان‌نویسی جمال‌زاده ..... ۲۳۴
۲۴. پیشینه‌های بوف‌کور ..... ۲۵۶
۲۵. درباره‌ی صادق هدایت ..... ۲۶۸
۲۶. تاریخ بود ..... ۲۸۰

### خاطرات شخصی

- ۲۸۷ ..... ۲۸۷
۲۷. بورس تحصیلی ..... ۲۸۹
۲۸. با یاد دوست عزیز فقیدم حبیب لاجوردی ..... ۲۹۴
۲۹. پرینستون و تجربه‌ی یازده سپتامبر ..... ۲۹۸
- نماینه ..... ۳۰۷